

Відповідність *acquis communautaire* – необхідна складова процесу прийняття рішення органом влади

В регламенті Кабінету Міністрів України міститься норма, що проект постанови, а також проект розпорядження про схвалення концепції, стратегії, основних напрямів реалізації державної політики, іншого програмного документа концептуального характеру, концепції державної цільової програми та закону, що за предметом правового регулювання належить до сфери, правовідносини в якій регулюються правом Європейського Союзу, підлягає опрацюванню з урахуванням *acquis communautaire*. Така норма існувала також в Тимчасовому регламенті, що вперше в Україні встановила необхідність адаптації вітчизняного законодавства.

Відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» *acquis communautaire* (*acquis*) – правова система Європейського Союзу, яка включає акти законодавства Європейського Союзу (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ.

В Європейському Союзі існування цього «досягнення співтовариства» дає можливість зберегти єдність у правовій сфері, незважаючи на збільшення кількості членів. Все, що було досягнуто в результаті Європейської інтеграції, для нового члена співтовариства, що має намір до нього приєднатися, являє собою єдине ціле і останній повинен його прийняти та здійснювати. На сьогодні масив *acquis* складається із:

- зміст, принципи та політичні цілі договорів;
- законодавчих актів, прийнятих на виконання договорів та прецедентного права Європейського Суда;

---

¹ Кандидат юридичних наук, доцент, Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого.

- заяви та резолюції, що прийняті в межах Союзу;
- загальні позиції, спільні дії, декларації, висновки та інші акти, в межах загальної зовнішньої політики та політики безпеки;
- спільні дії, позиції, конвенції, резолюції, заяви та інші акти, що узгодженні в межах правосуддя та внутрішніх справ;
- міжнародні угоди, укладені Співтовариством та його членами між собою щодо функціонування Союзу.

Загальний масив цих документів становить більше ніж вісімдесяти тисяч сторінок. Для першого етапу євроінтеграції нашої країни пріоритетними сферами, в яких здійснюється адаптація законодавства України, є сфери, визначені статтею 51 Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, а саме: митне право, законодавство про компанії, банківське право, бухгалтерський облік компаній, податки, включаючи непрямі, інтелектуальна власність, охорона праці, фінансові послуги, правила конкуренції, державні закупівлі, охорона здоров'я та життя людей, тварин і рослин, довкілля, захист прав споживачів, технічні правила і стандарти, енергетика, включаючи ядерну, транспорт.

Адаптація вітчизняного законодавства передбачає відповідність саме сферам, що не співпадає поняттю галузь права, використовуваного у науці. Диференціація права та законодавства за галузями відбувається за предметом та методом регулювання. Натомість поняття «сфера» більш співвідноситься з поняттям «комплексу чи масиву правових норм», яке використовується у науковій літературі. У таких комплексних об'єднаннях правових норм головним є не виокремлення особливих юридично диференційованих галузей права, а, навпаки, інтеграція спеціальних для тієї чи іншої сфери діяльності суспільства (галузі економіки, державного управління, культури, освіти, охорони здоров'я) різномірних норм права, тобто норм різних за юридичною початковою диференціацією права та законодавства.

Адаптація законодавства України до *acquis communautaire* є складним та комплексним процесом, основним елементом якого є розроблення проєктів нормативно-правових актів. Вона відбувається в двох формах: 1) приведення чинного законодавства у відповідність до *acquis communautaire* шляхом внесення відповідних змін, 2) розроблення проєктів нормативно-правових актів з урахуванням *acquis communautaire*.

З огляду на те, що *acquis communautaire* є складною та великою за обсягом системою, важливим є знання джерел інформації про *acquis communautaire*. Головним офіційним джерелом актів *acquis communautaire* є Офіційний вісник Європейського Союзу, що є джерелом промудрації актів *acquis communautaire*. Акти оприлюднені в офіційному віснику зібрані також у офіційній базі даних актів *acquis communautaire* – EURLEX.

Ця база є інтегральною складовою Інтернет порталу Європейського союзу – www.europa.eu.int, що містить, окрім офіційної інформації, велику кількість довідкових та аналітичних матеріалів, що полегшують роботу з адаптації. Зазначені джерела офіційної інформації наявні офіційними мовами Європейського Союзу.

В Україні головним джерелом інформації щодо джерел *acquis communautaire* може бути Інтернет сторінка Державного департаменту з питань адаптації законодавства – www.sdla.gov.ua, яка містить переклади актів *acquis communautaire* українською мовою, а також іншу інформацію, потрібну для належного забезпечення процесу адаптації.